

# LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LITUVIŲ LITERATūros  
CENTRALINIS ARCHYVAS  
Brooklyn, N. Y., U. S. A.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 386

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 1, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I I



Vaizdas Kauno miesto šiandien. Vokiečiai smarkiai apnaikino Kauną, kaip kitus

miestus, bet Kaunas greitai atstatomas. Apie Kauną šiandien rasite specialiuose.

ly pranešimą Liaudies Balse kur nors viduriniuose puslapiuose.

## Unijos Mobilizuojausi prieš Uniją Skaldytojus su F. Hall Priešakyj

TORONTO. — Amatų ir Darbo Kongreso prezidento Percy Bengough ir kitų Kongreso vadų griežtas žygis prieš „Kongreso skaldytojus“ randa didelį pritarimą unijistų tarpe. Kaip pranešimai rodo, tai unijistai labai pasi-

piktingę Hall ir jo sėbrų pasiūlymams. Unijos savo susirinkimuose priima rezoliucijas, smerkiančias pono Hall žygius ir užgirančios prezidento Bengough pasielgimą — pasmerkimą skaldytojų ir suspendavimą pono Hall.

Idomiausia tas, kad visos eilės unijų vadai, kurie buvo prisidėję prie Hall suokalbio, išsitraukia iš sukilėlių būrio ir palieka poną Hall.

Unijos, kurios labai pasipiktinusios Hall šaikos žygiais, išsidirba planus, kaip pasiūsti daugiau delegatų į konvenciją, kuri įvyks Victoria mieste, Britišk Kolumbijoje.

Hamiltono unijų taryba, sudaryta iš Amatų ir Darbo Kongreso unijų, oficialiai pasisakė už Bengough liniją, kuri stoja už unijų vienybę, už unijistų teises rinktis viršininkais tuos, kurie jiems geriau patinka, o ne samdytojams.

## Buvo Nusigandę Žmonių Valdžios

NEW DELHI. — Kaip pasirodo, tai Hyderabadas greitai pasidavimas Industano jėgoms turėjo svarbią priežastį. Karo paskelbimo iš Industano pusės norėjo pats Hyderabadas valdonas Nizam.

Hyderabadas buvo didelis žmonių judėjimas prieš Nizamą ir feodalus. Žmonių judėjimas jau kontroliavęs 15,000 ketvirtainių mylių. Hyderabadas valdonas buvęs išsigandęs to judėjimo ir pasisaukęs Nehru talkon. Karo paskelbimas buvęs tikrai dėl formalumo.

Hyderabadas žmonės anksčiau atsikreipė prie Nehru, kad jis išvadotų juos, bet tas atsisakė. Po to jie nuėję pas komunistus. Tas ir išgązdinęs Nizamą ir Nehru.

## Tarybų Sąjunga Vėl Siūlo Sumažinti Apsiginklavimą

PARYŽIUS. — Andriejus Višinskis, Tarybų Sąjungos delegacijos galva, pasiūlė Jungtinėms Tautoms apskalbinti sumažinimą apsiginklavimo, uždraudimą atominų ginklų ir įvedimą kontrolės sekimui, ar tas yra vykdoma.

Bet kiek matyti iš kitų ša-

lių atsinešimo į šį pasiūlymą, jis susilauks tokio pat likimo, kaip kad susilaukė Litvinovo pasiūlymas Tautų Lygoje.

Amerikiečiai ir britai, vietoj to, nori įgrūsti Jungtinėms Tautoms Berlyno klausimą, kurs liečia daugiausiai keturias valstybes, okupuojančias Vokietiją. Neutraliūs tautytojai yra tos nuomonės, kad Jungtinės Valstijos yra nusistačiusios sugriauti Jungtines Tautas.

## Ivyko Generalis Streikas Francūzijoje

PARYŽIUS. — Francūzijoje generaliam streike dalyvavo daugiau kaip šeši milijonai darbininkų. Streikas tęsėsi dvi valandas.

Paryžiaus transporto darbininkai paskelbė 24 valandų streiką.

Paryžiuje padaryta tik viena išimtis. Aptarnavimas Pailais Chailott, kur vyksta Jungtinių Tautų posėdžiai, nebuvo nutrauktas.

Prieš pat streiką vyriausybė pranešė, kad darbininkams algos bus pakeltos ant 15%.

Darbo Konfederacija reikalavo pakelti 25%.

## IŠGABENSIĄ 500,000 ŽMONIŲ IŠ BERLYNO

BERLYNAS. — Vakarinės jėgos sakoma planuoja išgabenti iš Berlyno 500,000 vokiečių.

Orlaiviai, kurie gabena maistą ir kita į Berlyną, grįždami gabensią vokiečius.

Toks išvežimas palengvinsiąs maitinimą ir užtikrinsiąs saugumą tiems, kurie padėjo vakarinėms jėgoms, jeigu pastarosios pasitrauktų.

## ITALIJOS KOMUNISTŲ VADAS JAU PASVEIKO

ROMA. — Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti jau pasveiko.

Pereitą sekmadienį jis sakė prakalbą, kurios pasiklausyti susirinko 200,000 romiečių.

Togliatti priminė, kad fašizmo pavojus dar nepraejęs, o sykiu ir karo pavojus.

## Ragina Britus Būti Neutraliais

STRETFORD. — Šios srities Darbo Partijos konfederacija vienbalsiai užgryė parlamento nario H. L. Austino pasiūlymą, kad Britanija laikytųsi neutraliai atsitikime karo tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Tarybų Sąjungos.

Austinas nurodė, kad Britanija būtų paversta pirma amerikiečių baze, todėl rusai stengtųsi pirmiausiai „slopinti“ britų salas.

Austinas ir kiti darbiečiai ketina pasiūlyti parlamentui rezoliuciją, reikalaujančią sudaryti neutralų bloką, paliekant rusus ir amerikiečius peštis.

Ši idėja smarkiai plinta Britanijoje, nes britai gerai atsitema, ką karas reikšia. Jie dar ir dabar vaikšto diržus suveržę.

# Pasidairius Po Kanada

Praėjusią savaitę nauji Kanados lietuviai pakliuvo į spaudą net tris kartus. Vienas įvykis buvo praneštas net dviejų colių raidžių antgalviu.

Paris miestelyje, Ontarijoj, tūlas Antanas Virbickas, 38 metų amžiaus vaikinai iš Brantfordo, trimis sūviais iš revolverio nušovė Stašę Stonkutę, 33 metų merginą. Paskui jis pats persišovė ir mirė ligoninėje. Šis baisus įvykis įvyko kitų gyventojų akyse, Stonkutės miegajame kambaryje, prieš išeinant į darbą.

Zudynių priežastimi buvus nepavykusi meilė.

Kiek anksčiau Fort William mieste trokas S. Ketvirtį užnušė, o S. Vartkevičių sunkiai sužeidė. Trokas įvažio į būrį lietuvių, einančių iš šokių. Soferis suimtas už netvarkingą važiavimą.

Veik tuo pat laiku kitoj vietoj medžioklės metu lietuvis nušovė 14 metų berniuką. Kaip tas įvyko, tuo tarpu nežinia.

Kanada turėjo garsų svečią, Sir Stafford Cripps, Britanijos finansų ministrą, kuris lankėsi čia prekybos reikalais.

Kada Kanačioj kilo dolerių bada, valdžia sulaukė keltus šimtus milijonų dolerių kredito, skirto Britanijai.

Britanija, gelbėdamosi iš savo bėdų, suvaržė nekurių prekių importą iš Kanados.

Kiek galima buvo spręsti iš patiektų žinių, Cripps bandė pagerinti Britanijos ir

Kanados prekybinius santykius.

—o—

Atrado sudužusį orlaivį su 11 žuvusių asmenų ir puse milijono dolerių aukso. Orlaivis žuvo penki metai atgal ir iki šiam laikui nebuvo žinoma, kur jis žuvo.

Nelaimės vietą šiaurinėje Britiš Kolumbijos provincijos dalyje surado amerikietis medžiotojas.

Jis sako, kad auksas ir žuvusieji žmonės išblaškyti pusantros mylios plote.

Atradėjams buvo paskirta \$20,000 radybų.

—o—

Native Sons of Canada sutinka su Toronto miesto apšvietos tarybos keliamu obalsiu, kad mokyklose būtų daugiau vėliauvų ir žymių vyrų paveikslų, bet jie siūlo, kad mokyklose būtų kandiškos vėliavos, o ne britiškos ar panašios.

Jie taipgi kritikuoja Kanados mokyklas, kad permažai mokinama Kanados istorijos.

„Mes esame nebe kolonija“, pareiškė Toronto skyriaus prezidentas Kearns, „ir mes turėtume protauti ir veikti kaip tauta“.

Toks pasiūlymas labai nepatiko imperijos šalininkam, kurie be angli vėliavos ir karaliaus paveikslu nieko kita nenori.

—o—

Kanados orlaivinkai atrado dvi naujas salas Hudson įlankoje, šiaurinėje dalyje, kurios užima 5,000 kvadratinų mylių.

Kiek iš jų bus naudos, žinoma, visai kitas dalykas.

Austin Motor Co. raportuoja, kad jos skyrus Hamiltone, Ontarijoj, pagamins po 500 automobilių į savaitę.

Austin Motor kompanija yra britų kompanija. Jos automobiliai yra mažučiai, palyginus su Kanados ir Jungtinių Valstijų automobiliais.

Fabrikas būsias užbaigtas bėgyje poros mėnesių.

Kanadon gabens dalis ir sustatys jas.

Prezidentas L. P. Lord giriasi, kad jo kompanija pardavė 9,000 automobilių Jungtinėse Valstijose.

—o—

Dr. J. H. Ross, Nacionalės Fizinio Tinkamumo Tarybos pirmininkas, mano, kad kanadiečiai dabar yra silpnėsi, negu kad buvo pabaigoje karo.

Kaip jis, taip ir kiti tarybos nariai, kurie dalyvavo konvencijoj, sutinka, kad Kanačioj yra mažai atydos kreipiama į fizinį lavinimąsi.

Kanadietis

## Kodėl Tiek Daug Triukšmo Dėl Berlyno

BERLYNAS. — Vokiečių sostinė arba buvusi vokiečių sostinė Berlynas virto, kaip atrodo, taikos ar karo klausimu. Kame dalykas, kad tiek daug susikirtimo tarp vakarų ir rytų dėl Berlyno?

Kaip žinia, keturių didžiųjų susitarimu buvo įsteigta bendra Vokietijos kontrolė. Tos kontrolės buveinė buvo paskirta Berlynas, kaip vokiečių sostinė. Berlynas buvo padalintas į keturias dalis, kad kiekviena kontrolė dalyvaujanti valstybė galėtų turėti savo jėgas sostinėje.



Stafford Cripps, Britanijos finansų ministras, kurs lankėsi Kanačioje. Iš jo kalbų

atrodo, jog Britanija gali su mažinti importą iš Kanados.

Kada vakarinės jėgos pradėjo planuoti atskirti vokiečių valstybę be rytinės zonos, rusai pareiškė, kad kontrolės komisija nustojo savo reikšmės, ir jie pasitraukė iš jos. Kadangi tai komisijai nebeliko ką veikti, rusai pradėjo spausiti, kad vakarų jėgos, kaip ir subyrėjusi kontrolės komisija, apeleistų tarybinę zoną, tai yra, išsikraustytų iš Berlyno.

Pirmu žygiu buvo nutraukimas susisiekimo sausžemiu. Liko atviras kelias oru. Vakarų jėgos neturi jokio pagrindo atstumi parėdymus, nes sutartyje Berlynas numatytas rusų zonoj. Sąjungininkai buvo įleisti į Berlyną kaip Vokietijos kontrolės dalyviai. Dabar ta kontrolė jau nebereikalinga ir ją panaikino jie patys, sudarydami taip vadinamą Bizoniją.

Vakarinės jėgos nenori pasitraukti iš Berlyno dėl to, kad joms svarbu palaikyti kempę tarybinę zoną. Kita, jos mano, kad rusai, turėdami Berlyną savo zonoj, sudarytų sėkmingą centrali-

nę vokiečių valdžią ir labai ap sunkintų vakarinių jėgų pastangas sudaryti valstybę iš vakarinių zonų. Vakarinės jėgos nustotų įtakos visoje Vokietijoje. Kai kas sako, kad ir kitose šalyse žmonės nustotų tikėti į vakarinių jėgų žodžius.

Bet pasilaikyti Berlyne ne taip lengva. Reikia gubenti oru maistą ir reikmenis ne tik dėl savo kareivių, bet ir dėl 2,000,000 vokiečių. Ilgas pristatymas oru kainuos milijonišką sumą pinigų, kuriuos reiks paimti iš žmonių takais. O britams ir taip sunku verstis. Francijoj dar blogiau.

### GRAFA BERNADOTTA NUŽUDĖ FASISTAI

TORONTO. — Pažangus žydų veikėjas Sam Lipsiš pareiškė, kad Jungtinių Tautų taikytoją grafą Bernadotą nužudė Palestinos žydų ir arabų reacionieriai, kurie nori matyti žydų valstybę sužlugdytą pačioj jos kūrimosi pradžioj.



Lakūnas Leslie B. Bañner (dešinė) su savo draugais. Nesenai lakūnas Banner žu-

vo nukritęs su jet orlaiviu. Orlaivis buvo atrastas ištis- kęs kaip obuolys. Jet orlai-

viai skrenda po 500 mylių į valandą ir greičiau, pralenk- dami ir balsą.

## Kenedy Travel Bureau

Oficialūs Jūrų ir Oro Linijų Agentai  
Real Estate, Pilietybės Popieriu,  
Apraudos ir Teisų Įstaiga

Mes Galime Gauti Jūsų Selimynai, Tėvams Ir Nekuriems Ki-  
tietis Gimimoms Leidimus Atvažiuoti Kanadoj, Galime Par-  
duoti Jums Garbatyvių Ir Orlaivijų Tiketus Oficialie Kaina  
Parūpiname Amerikon Įvažiavimo Dokumentus, Pasportus,  
Vizas, Siunčiam Pinigus po Visą Pasaulį.  
Greitas Patarnavimas

**296 Queen Street West, Toronto**  
Tel. EL. 8636

## Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje

Tarybinės Lietuvos pramonė kas mėnesį didina savo produkcijos leidimą. 1948 m. liepos mėnesį gamybos planas įvykdytas 101,9 procento. Daugelis vadovaujančių įmonių žymiai viršijo savo gamybinius planus.

Pavyzdžiui, mašinų gamykla "Žalgiris" įvykdė liepos mėnesio planą 122 procentais, avalynės fabrikas "Lituanika" — 178 procentais, trikotažo fabrikas "Jėga" — 143 procentais, konditerijos fabrikas "Ramuinė" — 160 procentų, stiklo gamykla "Aleksotas" — 154 procentais, Vilniaus mėsos kombinatas — 123 procentais, baldų fabrikas "Skroblas" — 157 procentais, čerpių gamykla "Panevėžiukas" — 159 procentais, Klaipėdos popieriaus celulozės kombinatas — 149 procentais ir t. t.

Rygos elektrės mašinų gamykla, įkūrta 20 metų neveikusios gamyklos "Provodnik" korpusu, išleido pirmą partiją tramvajinių motorų.

Traukos elektromotorų gamybai įsavinti dirba visos gamyklos kolektyvas, vadovaujamas inžinieriaus konstruktoriaus Apsito. Mašinų statybininkams labai daug padėjo Maskvos gamyklos "Dinamo" kolektyvas. Dinamiečiai davė rygiečiams kvalifikuotą konsultaciją, aprūpina gamyklą brėžiniais bei konstrukcijomis.

Gamyklos kolektyvas rengiasi įsavinti gamybą naujo galingo traukos motoro priemėsčių elektriniams ir traukiniams.

Tarybų Estijos maisto pramonės darbininkai žymiai padidino produkcijos išleidimą. Pavyzdžiui, krakmolo-patakų gamykla "Virietevit" kolektyviai rugpiučio 1 dienai baigė vienuolikos mėnesių programą ir davė viršum plano 313 syrapo ir 461 tonų krakmolo. Margarino gamykla "kombinat" išleido viršum plano 168 tonų margarino. Žymių pasiekimų turi taip pat Talino vaisių bei daržovių gamykla, kuri tik per septynis mėnesius pagaminė 119 tūkst. bonkų konservų.

Tarybų Lietuvos laukų darbininkai sėkmingai kovoja dėl aukštų derlių. Vardas grandininės Genytės iš tarybinio ūkio "Stanūnai" Panevėžio apskr. toli pagarsėjo tomis dienomis, kai Lietuvos žemdirbiai aptarė laišką Tarybinės liaudies vadui J. Stalinui. Šitame laiške prašyta jaunos patrijotės įsipaigojimas — surinkti iš kiekvieno hektaro pritivintuoto jai sklypo po 29 centnerius žiemkenčių javų.

Genytės grandis visas jė-

gas ir sugebėjimus padėjo, kad laiku ir be nuostolių nuimti derlių. Šiomis dienomis javai buvo iškulti.

Genytė ir jos draugės išstėjo savo žodį, duotą Stalinui. Vidutinis rugių derlius sudaro 23,5 centnerio iš kiekvieno hektaro.

Greta visuomeninių pasėlių plotų išplėtimo Tarybinės Latvijos žemės ūkio kooperatinės draugijos visokeriopai vysto ir visuomeninę gyvulininkystę.

Valkų apskrities draugijos pagal planą turėję turėti šių metų gale 10 fermų galvijų, 2 kiauliniųkystės ir 2 avininkystės fermas, jau dabar turi 14 fermų galvijų, ir taip pat 9 kiauliniųkystės bei avininkystės fermas.

Viso respublikoj tik šiais metais įsteigta 100 fermų galvijų, 28 kiauliniųkystės, 14 avininkystės ir viena arkininkystės ferma.

## Kaunas Šiandien

A. DRAUGELIS

Čia buvo likę vien tik apdegusių pastatų korpusai, plytų krūvos ir sulankytos sijos, pasakoja senas Kauno gyventojas Rašinskas apie paskutinįsias vokiečių siautėjimo dienas. O dabar pažiūrėkite kaip jau atsuoja senasis Kaunas.

Mes kaip tik stovime prieš naujojo penkmečio statybos milžiną — "Pergalės" metalo fabriką. Pagrindiniai korpusai jau pastatyti. Šimtai darbininkų jau atėjo į šio laikinio įrengtą cechus. Fabriko išleidžiami gaminiai naudojami atstatant ir tobulinant miesto komunalinius įrengimus bei kitose liaudies ūkio šakose.

Tačiau kai Račinskas kalba apie miesto pagyvėjimą, jo "alsavimą" jis turi galvoje ne tik šią įmonę. Nuo tarybų valdžios atsikūrimo Lietuvoje laiko daugiau kaip 150 miesto įmonių, kurių daugumą atsitraukdami vokiečiai buvo išvedę iš rikiuotės, gamina visam kraštui produkciją. Jų tarpe atgimė tokios įmonės, kaip auđinių fabrikas "Drobė", metalo gaminių fabrikas "Metalas", gumos avalynės fabrikas "Inkaras", kurie buvo vokiečių visiškai sugriauti. Vėl veikia metalo apdirbimo fabrikai "Neris", "Priekalas", "Pasaga", mėsos kombinatas ir dešimtys kitų. Tačiau Tarybų Lietuvos pramonė ne tik atgimsta. Parama, teikiama broliškųjų tarybinų respublikų duoda galimumą išplėsti senus bei statyti naujus pramonės objektus.

Prieš karą Kaunas turėjo mažytes įmones. Pavyzdžiui tabako fabrikas "Zefir" prieš karą per mėnesį pagamindavo iki 13 milijonų papirosų. Dabar, pastačius naujus įrengimus, kurie atėjo iš broliškųjų tarybinų respublikų, fabrikas "Zefir" per tą patį laiką padidino kelis kartus savo produkcijos gamybą. Dešimtys įmonių įsisavino naujos produkcijos gamybą, kuri seniau visai nebuvo gaminama. Taip žingsnis po žingsnio įgyvendinama sena penkmečio planas, pagal kurį 1950 metais Tarybų Lietuvoje pramonės gamyba turi 80 proc. viršyti prieškarinį lygį.

Prieš karą Kaunas turėjo

Tarybinės Estijos apskrityse plačiai išvystė savo veikimą žemės ūkio kredito draugijos. Jos suvienija dabar apie 45 tūkstančius valstiečių ūkių.

Per šitas draugijas valstiečiai teikia valstiečiams didelę materialinę paramą. Tik praėjusiais metais jiems buvo išduota kreditan daugiau kaip 50 milijonų rublių. Šitomis lėšomis valstiečiai patatė ir atremontavo apie tris tūkstančius gyvenamųjų namų, įsigijo daugiau negu du su puse tūkstančio galvijų ir 3,700 arklų.

Per pirmąją šių metų pusę draugijos išdavė valstiečiams piniginių paskolų dar 9,725 tūkst. rublių.

1948 m. Respublikinė žemės ūkio banko kontora išduoda šreditan valstiečių ūkiams, kolektyviniams ūkiams, o taip pat žemės ūkio kooperatinėms draugijoms ir artelėms 33 milijonų rublių.

## Pas Klaipėdos Žvejus

B. BERŽAITIS

Klaipėdos žvejybos uoste radiestas priėmė radiogramą iš "Viesulo" tralerio: "Grįžtame su turtingu laimikiu. Ant laivo dėnio — 12 tonų menkės".

Kada traleris priplaukė prie krantinės, čia jau viskas buvo paruošta žuvies priėmimui. Laivas buvo greitai iškrautas ir "Viesulas" vėl iš-

plaukė jūron. . . Tais laikais, kada Klaipėda buvo jėga atplėsta nuo Lietuvos, saujelė vokiečių kolonistų — žuvies pramonininkų laikė savo naguose žvejybą. Lietuviams — žvejams buvo uždrausta savistoviai žvejoti Kuršių marių užtakyje, nekabant jau apie išplaukimą į Baltijos erdves.

— Mes galėjome gaudyti žuvis tik tose vietose, kurias musis nurodydavo vokiečiai, — pasakoja senas žvejys, klaipėdiškis Jonas Kučinskas. — Visas laimikis, iki paskutinio kilogramo reikėjo atiduoti kolonistams puselčiui. Mes gyvenome pajūryje, kasdien išplaukdavome jūron, o mūsų šeimos badavo. . .

Viena stambiausių žvejų gyvenamųjų vietovių Klaipėdos krašte yra Nida. Vargas, skurdas, alkis ir nepajėgiamas darbas vyravo čia.

Tarybų valdžia padarė galimą beteisiam žvejų gyvenimui. Per nematytai trumpą laiką žvejų gyvenimas, kaip ir kitų Klaipėdos krašto darbo žmonių gyvenimas, žymiai pagerėjo.

Tarybų valdžia padėjo žvejams atsistoti ant kojų. Nidoje, rytiniame Kuršių marių užtokie krante, patioje Klaipėdoje, buvo įsteigta žvejų artelės. Žvejai gavo iš vyriausybės tinklus, papildytus ir atremontuotas motorinis, būrinis ir irklinis žvejų laivynas. Valstiebei atveža žvejams ir jų šeimoms produktus, įrengia žvejų kaimelius, įsteigia juose kultūrinės ir buitines įstaigas.

Nidoje gyvena apie 200 žvejų šeimų. Čia pastatyta dešimtys naujų gyvenamųjų namų, duonos kepykla, klubas, mokykla. Įrengtas radijo mazgas, užbaigta statyti elektrinė. Persikėlė žvejai gavo iš tarybų valdžios paskolas įsigyti karvėms ir kitiems gyvuliams.

Žvejai gyvena pasiturintys ir kultūringai. Senas žvejys Martynas Gelžys, pavyzdžiui, birželio mėnesį gavo už parduotą valstiebei žuvį 12,958 rublius. Jis turi savo ūkį: melžiamą karvę, avių, kiaulių, darž. Prieš pradedant vasaros žvejybai, vyriausybė padėjo jam atremontuoti valtį, aprūpino tinklais. Už savo uždarbį jis nutarė gyvenai apstatyti butą, nusipirkti radijo imtuvą ir dviratį.

Nemaža žvejų baigė aktyvios jūrų žvejybos kursus ir dabar dirba traleriuose. Tralerių laivynas, kuris kiekvienais metais didėja, įgauna lemiamą reikšmę žvejyboje.

# Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS  
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIOS  
ISEJNA SYKĮ I SAVĄTĘ

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžioji Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50  
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.  
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIŲ BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.  
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

PATARIA BŪTI AKLAIS TIKĖTOJAMS

Ne mažiau susirūpinimo žmonių atšalimu tikėjimui rodo ir lietuvių katalikų dvasiški. Pavyzdžiui, tūlas A. Maceina ištašą skyrį Darbininke skiria tam, kad atvesti jaunimą "prie dvasios šventos". Bet jis nieko kita negali jaunam žmogui pasiūlyti, kaip aklą tikėjimą. Išverstame straipsnyje "Individuališkų pasaulžiūra" jis porina:

"Kalbėsiu aiškiai. Tavo brandimo metais gali greit pasitaikyti, kad pradėsi abejoti apie vieną ar kitą religinį klausimą: 'Religijos pamokose mus taip ir taip mokė, bet tai priešinga naujaisiems gamtos mokslo daviniams!' Gali pasitaikyti, kad vieną ar kitą Bažnyčios įsakymą palikys 'per daug griežtu' arba 'pasenusiu'. Gal būt kad ir bažnytinėse įstaigose pastebėsi daug žmoniškų klaidų ir net sugedimo.

"Būk, mano mielas, kokiais atvejais labai stiprus! Tai yra sielos bandymai, kurie dar tau neduoda teisės iš gryno užsispyrimo susidaryti 'savarankišką' religiją. Geriau šitaip galvok: Savo mokslo saugojimą Išganytojas paliko Bažnyčiai. Tai žinai ir tikiu. Todėl krikščionybę negali rinkintis: šitas daiktas gražas, šitas suprantamas; šitas sunkokas, šitas nesuprantamas; todėl į juos netikėsiu. Ne! Aš negaliu būti ketvirtadaliu, trečdaliu ar puse krikščionis, o toliau 'stambeldys', 'moderniškas', 'pažangus' ar 'individualus'. Aš turiu būti visu 100 procentų katalikas, nes Dievas apreiškė man ne tik šitą ar kitą tikėjimo tiesą, bet ir visą tiesą paliko saugoti ir skelbti Katalikų Bažnyčiai".

Vadinasi, jeigu katalikas nori būti šimtprocentiniu, tai jis neturi protauti, galvoti, o aklaui tikėti, ką katalikų dvasiški sako. Nematyti, kaip tie dvasiški skęsta žemės gerybėse, bet vargti ir tylėti. Vienu žodžiu, būti be savo nusistatymo, aklu pasekėju.

Būtų dar pusė bėdos, jeigu ta bažnyčia būtų neklaidinga. Istorija, tačiau, daug kartų paklupdė bažnyčią. Ji buvo priversta nusilenkti, prisitaikyti. Bažnyčia buvo labai priešinga Galilėjui, kuris sakė, kad žemė nėra visatos centras. Dabar ji nebegali nei užsiminti apie tai.

Pasaulis būtų niekam nevertas, jeigu žmogus nesistengtų ieškoti atsakymo į dar nesuprانتimus dalykus pasaulyje. Tas garbingas žmogus, kuris netiki aklaui, o kuris ieško tiesos, nors tai reikštų ėjimą prieš tariamąjį dievą. Ilgai netruks iki mažai kas betikės nusenusioms bažnyčios idėjomis.

KARIAUS UŽ "PASTOVIAŲ TAIKĄ"

Senatorius Ian Mackenzie, buvęs veteranų reikalų ministeris, sugrįžęs iš Britanijos pareiškė, kad Didžioji Britanija pasirengusi kariauti dėl pastovios taikos. Tai biauri apgavystė.

Kuris gi iš daugybės karų, kurie įvyko praeytyje, užtikrino pastoviają taiką? Karas nekėlia žmonių draugystės. Jis tikrai kiršina žmones, tautas, ardo jų dorą.

Kas tikrai trokšta taikos, tas turi kovoti už taiką. Rengiantis karui tiktai karą galima ir sulaukti. Pirmojo Pasaulinio karo vadai šaukė, kad tai karas užbaigimui karų. Bet kas atsitiko? Po kiek laiko turėjome dar didesnį.

Apie karą, žinoma, daugiausia kalba šiame kontinente, kuris nematė karo per šimtus metų. Faktinai, šis kontinentas turtus krovėsi, kai kiti kontinentai skendo kraujuose ir griuvėsiuose. Bet nereikia įsivaizduoti, kad visuomet karai bus Europoje.

Tie žmonės, kurie kalba apie apsaugojimą laisvės ir demokratijos karo pagalba, taipgi turėtų atminti, kad kiekvienas karas gražia visais laisves ir demokratiją. Dar daugiau, jis gražia ir kapitalizmas pamatus. Tik per kelius prėjusio karo metus kapitalizmas prarado daugiau, negu per šimtmečius taikos metu.

# KAS NAUJO PASAULYJE

Pastaruoju laiku daug kas paaiškėjo tarptautinėje situacijoje.

Tarybų Sąjungai paskelbus, kad ji ištrauks savo militarines jėgas iš Korėjos, amerikiečiai pareiškė, kad jie negalės apieisti pietinės Korėjos, nes tenai įsigalėtų komunistai, jeigu jie išeitų.

Kai tik vokiečių laikraščiai pradėjo reikalauti, kad rusai ir kiti apleistų Vokietiją, vakarinų jėgų šaltiniai tuojau pradėjo niurnėti, kad toks pasitraukimas iš Vokietijos sudarytų dirvą kairiųjų pažangai Vokietijoje.

Toks atsakymas į rusų pasiūlymus apieisti okupuotas šalis rodo, kad vakarinės jėgos nenori pasitraukti. Jos nori būti okupuotose šalyse taip ilgai, kaip tik bus galima, kad pagelbėti atsigauti dešiniesiems, kuriuos karas smarkiai pribloškė.

Iš to galima susidaryti išvadą, kad vakarinės jėgos deda pastangas užvilinti susitarimą Vokietijos, Austrijos ir Korėjos reikalais, kad tuo būtų galima užtraukti pasitraukimą.

Čia kyla klausimas, ar joms bus naudos iš to. Pačių vakarinų jėgų šaltiniai sako, kad vokiečiams nepatinka Vokietijos padalinimas. Jie

norį susivienyti ir sudaryti vieną valstybę. Aišku, austrai ir kiti nori atsikratyti okupacinių jėgų. Tiesa, yra elementų, kurie bijo okupacinių jėgų pasitraukimo. Jie tuojaus netektų pozicijų, į kurias okupantai pastatė. Bet jie sudaro labai mažą dalį gyventojų. Didžiama nori okupantų išėjimo.

Tai, ta kritiška tarptautinė padėtis susidaro ne iš taip vadinamos rusų agresijos pusės, o iš vakarinų jėgų baimės, kad gali prisieiti pasitraukti ir palikti savo neskaitlingus draugus be globos. Kas svarbiausia, pasitraukimas sumažintų progas plėsti savo finansinius ir prekybinius interesus.

Galutiną išvadą galima pasakyti trumpai ir stačiai: pavojus ne tiek vakarų demokratijai, ir tai, kiek finansierių interesams.

Jungtinių Valstijų, Didžiosios Britanijos ir Francijos užsienio reikalų ministeriai nutarė laikyti Berlyne, kol bus galima. Matote, pasitraukimas iš Berlyno paliktų rusų žinioj Vokietijos sostinę. Būtų platesnės galimybės vokiečiams koncentruotis ir kurti federalę valdžią. Ką vakarinės jėgos darys,

jeigu žiemą bus neįmanoma aprūpinti Berlyną oro transportacija, pranešimas nieko nesako, tik pažymi, kad visos trys jėgos sprę, ką toliau daryti.

Visas milijonas Italijos valdžios tarnautojų demonstravo reikalaudami pakelti algas.

Parlamentas, kuriame daugumą sudaro krikščionys demokratai, 246 balsais prieš 129 nubalsavo prieš pasiūlymą paskirti didesnę sumą valdžios tarnautojų algoms. Tarnautojai ir išėjo prieš kį parlamentą tarimą.

Valdžia sako, kad pakėlimas tarnautojų algų reikštų spaudinimą daugiau pinigų, ko pasekėjo pinigai nupultų vertėje.

Italijoj įsivyravo baisi spekuliacija juodoj rinkoj. Paprastam žmogui tiesiog neįmanoma pirkti.

"Raudonasis" Kanterburio dekanas vėl kreipėsi į Jungtines Valstijas dėl vizos.

Pirmiau jį kvietė Amerikos-Tarybų Sąjungos draugiskumo organizacija. Amerikos valdžia, atsakydama dekanui vizą, aiškino, kad ta organizacija nepatinka jai ir dėl to jų neįsileis. Dabar kviečia grupę intelektualų ir dvasiškių.

Dr. Johnson, kaip pranešimas sako, nori atvykti į Jungtines Valstijas ir padėti išsklaidyti tuos nesusipratimus, kurie stato į pavojų taiką. Jis važinėjo po įvairias šalis Europoje ir yra gerai informuotas žmogus pasauliniuose klausimuose.

Pietų Afrikos valdžia su vidaus reikalų ministru T. E. Danges priešakyje nori išvartyti iš šalies visus indijonus, kurių tenai priskaitoma iki 282,000 asmenų.

Indijonai nustojo gero vardo Pietų Afrikoje po to, kai jie nusiskundė Jungtinėm Tautoms baisiu savo gyvimi Pietų Afrikoje. Jie tiesiog vergais laikomi.

Afrikoje yra arti 100,000-000 gyventojų, kurie gyvena kaip Anglijos, Francijos, Belgijos, Olandijos kolonistai. Ir tos šalys deda visas pastangas, kad išlaikytų juos tokioj padėtyj.

Kadangi Tarybų Sąjunga priešinga kolonijoms, stovi už jų paliosavimą, dėl to sakoma smarkiai plinta komunistinės idėjos tarp pavergtų žmonių. Tas labai baugina baltuosius viešpačius, kurie kraunasi gražius pelnus iš pavergtų žmonių.

## DRAUGYSTĖ

P. GAULĖ

Mes nevardinom vienas kito broliu  
Ir nebėgiojome po vieną gimtą pirką,  
O apkasuos prie Volgos ir Oriolo  
Ir dūmuos Nevelio draugystę šitą pirkom.

Gal gintaro šalies jis nematė  
Ir eisenos baltų beržų prie kelio,  
Bet kai prabildavo rūšiai jo automatas,  
Žinojau — gina jis ir mano šalį.

Kai priešo rūstų priešpuolį atbloškė  
Mes kildavom į mirtiną ataką,  
Mačiau jo šalį: stiepiės naftos bokštai,  
Mačiau, kaip vynuogynuos sviro kekės.

Ir kai abu iš katiliuko valgėm  
Ir gerėm vandėn abu ištroškę,  
Girdėjome toli ten skamba dalgiai  
Ir trykšta kalnuose greitai upokšniai.

Ir lyg kova mus būtų apsvaiginus,  
Apie draugystę šią nesakėm žodžio:  
Mes gynėm vieną didžiąją Tėvynę,  
Nors ir turėjome kiekvienas gimtą sodžių.

Ir pamažu jausmai plienu suaugo!  
Jūs ir kova ir žygiai išmėgno.  
Ir buvo gaila man palikti draugą.  
Kai grįzome sutriuškinę Berlyną.

Naujus namus statau vėl džiaugsmo pilnas.  
Šiandien darbas aš garbinu Tėvynę,  
O jis ten Gruzijos melsvuose kalnuos  
Augina kolektyve vynuogynus.

Ir rodos, jį matau čia pat statytoj,  
Juntu juo ranką sienon plytą kelijant,  
Girdžiu juo žodį kupiną didybės:  
— Mes dirbame vienai didžiajai šaliai.

## Pastabos

Jungtinės Tautos, atrodo, bus palaidotos, kaip kad buvo palaidota Tautų Sąjunga.

Kaip ir tada, imperialistinės šalys neima domėnų pasiūlymų, kurie siekia sumažinimo ginklavimosi, sustiprinimo tautų bendradarbiavimo.

Visos pastangos dedamos tam, kad paniekinti Tarybų Sąjungą, jos kaimynės, sukelti antitarybinį sentimentą.

Keisčiausia tas, kad Britanijos politikieriai eina ranka rankon su Jungtinių Valstijų politikieriais.

Jie nemato, kad Jungtinių Valstijų kapitalas stumia Britaniją lauk. Jis pakens ne tiek Tarybų Sąjungai, kiek Britanijai.

O jeigu įvyks kitas karas, tai Britanija vėl turės pakelti karą našta, kai amerikiečiai stiprinsis namie ir užsienyje.

Finansiniam kapitalui tinka yra pavojingas dalykas.

Kurstydami karą, jie gali ne tik skverbtis į svetimas šalis, bet ir savo pelnus pakelti.

Kiek jie pasenusių ginklų pardavė kitoms šalims? Kiek jie bazių laiko kitose šalyse? Kiek jie industrijų perėmė savo kontrolė?

Taika uždarytų daugelį karinių įmonių.

Politika, paremta tik tuo, kad pastoti kelią taip vadinamam komunizmui, nieko gera nežada.

Ne vieną šalį subankrutuos. Ne viena šalis nusikamuos. O žmonės, nematydami jokios išeities, pasuks į kairę.

Galo vargų nematančios mintos Kinijoje, Indijoje ir kitose šalyse jau dabar meta-si kovon.

Kapitalizmas, kaip ta musė, kuri žamsoj puola į ugnį ir sudega, veržiasi akiai prie savo prapulties.

Sunku ji sulaukyti. Išminčių žmonių patarimai jam nieko nereiškia. Jis mina žmones po kojų, kaip tankas javus, siekdamas savo tikslo, bet nemato, kad užpakalyje lieka nepataisoma žala.

Atrodo, kad istorijos eiga nesulaikoma, nepakreipiama. Markso paskelbti įstatymai nesulaužomi.

J. Y.

### Kam jis vedėsi

— Pasakyk man, Jonai, ar tu mane vedėi dėl mano pinigų ar dėl mano labo? — Dėl mano labo.



Abbott ir Costello. Netikit? Aišku, ne tie, kurie šopus krečia filmose ir ant radio. Tai Kanados finansų ministris Hon. Douglas Abbott ir Airijos premjeras John Costello. Pastarasis lankėsi Kanadoje ir tarėsi su valdžia.

## Ką Kiti Rašo ar Sako

### Korėja ir Azijos Tautos

Tarybų Sąjungos vyriausybė pareiškė, jog su š. m. gruodžio 31 d. jinais ištrauks iš Korėjos visą tarybinę armiją.

Šis pareiškimas, netenka nei sakyti, sukrėtė tūlus mūsų krašto diplomatinis pareigūnus.

Korėja, kaip skaitytojas žino, yra padalinta: šiaurinę dalį ligi šiol globojo T. Sąjunga, o pietinę — Jungtinės Valstijos. Pietinėje dalyje gyventojų yra daugiau, bet šiaurėje — fabrikų, pramonės daugiau.

Abi Korėjos dalys turi savo vyriausybes. Abiejose dalyse ligi šiol tebėra svetimos kariuomenės — amerikiečių ir T. Sąjungos.

1947 m. Jungtinių Tautų Asamblėja, atsimenama, priėmė rezoliuciją, tarp kitko, siūlančią, kad juo greičiau būtų iš Korėjos ištrauktos abiejų kraštų kariuomenės, kad korėjiečiai patys galėtų tvarkyti savo reikalus be jokios iš šalies įjėginės pagalbos.

Dabar kyla klausimas, ką darys Amerika? Ar ir ji ištrauks savo kariuomenę, ar dar palaikys? Netolima ateitis tai pasakys.

Ištraukimas iš Korėjos T. Sąjungos kariuomenės dalinių turės didžiulės reikšmės ne tik pačiai Korėjos liaudžiai, bet ir visai Azijai, visoms jos tautoms.

Amerika, be abejo, rūpinasi įsigyti juo daugiau

draugų Azijos tautose. Bet, jeigu Amerika iš Korėjos savo kariuomenės neištrauks, tai, kiekvienam aišku, jog daugiau įtakos Amerika Azijoje ne tik neįsitys, bet dar praras ir tą, kurią ligi šiol turėjo.

Tiek Indijos, tiek Kinijos, tiek Burmos, tiek Malajų, tiek Siamo, tiek Indo Kinijos tautos pasakys: T. Sąjunga yra Azijos tautų draugas, o Amerika — priešas, nes pastarajai rūpi palaikyti čia savo kariuomenę, kad

ji padėtų engti liaudį.

Aišku: norėdama mušti, įrankį visuomet rasi. Norėdama palaikyti Korėjoje savo kariuomenę, Washingtono vyriausybė galės pasiteisinti, sakydama, jog ta kariuomenė apsaugo korėjiečius „nuo komunistinio pavojaus“.

Toks pasiteisinimas gali būti priimtas Amerikoje, bet jo nepriims Azijos tautos. Komunizmo jos nesibijo — neturi jos ten Wall strytę. Jos bijosi svetimų imperialistų, jų agentų savo tarpe, kapitalistų ir feodalų, per ilgus metus engiančių šimtus milijonų žmonių.

Taigi, mūsų nuomone, Washingtono vyriausybė turėtų gerai pagalvoti ir, nedelsiant, ištraukti mūsų kariuomenę iš Korėjos, paliekant ją valdyti patiems korėjiečiams. — Laisvė.

### Pradžia Pabaigos

Karo metu susidarė „prielankiom“ aplinkybėms, atsirado gudragalvijai, kurie nūmatė progą lengvai pasipinigauti. O kad darbas būtų dar pasekmingesnis klerikalai, kaip geriausiai organizuota grupė, prisimė „ant kampo“ menševikus ir sandaričius.

Sudarę nešventą triačę jie metėsi „gelbėti Lietuvą“. Mes iš pat pradžių sakėme, kad klerikalų menševikų medaus mėnuo neilgai tęsis. Pradžia pabaigos jau matosi.

Smetonininkai, palikti už durų, jau seniai ruogoja ir kaltina abiejus — klerikalus ir menševikus — kad anie nemoka „vaduoti Lietuvos“. Dabar jau ir menševikai pradeda, nors pusiau lūpų, šnekėti prieš klerikalų įjėgas daromas „skriaudas“. Perdaug burnoti jie dar nediršta, nes klerikalai šimteriopai už juos galingesni ir, gink dieve, dar

## Rauname Daigus Piktuosius

### JOVARAS

Naikinam daigus usnių, kūkalių, Vandenį grioviais leidžiam iš balų, Raunam iš dirvų žoles kenksmingas, Sėjame skėlas tik reikalingas.

Brolių vargdienių minios badauja, Miestuose vargsta, trokšta, lyg žuvys. Ponomas turtuoliams dirba, tarnauja Ten pajuodavė... Rūksta dirbtuvės...

Juos pasitelkę, daug padarysim; Ramūs ir drausis dirbsim iš vieno; Jėgą sukaupę, darbą varysim, — Maisto turėsime socialiai kas dieną.

Broliai, sesutės! Plėškim dirvonus, Piktkrūmius, alksnius kirviujs kapokim, Sėkime grūdus grynus, geltonus, Pelkes džiovinkim, žemę naudokim.

Sėkime mokslą, aiškų ir dorą, Brohams beturūiams neškime šviešą. Mes, susikūrę bendrąjį norą, Išsikovosim laisvę ir tiesą.

1906.

## SYPSENAS

### Ir ne dangių geriau

Našliukė, girdėjusi, kad spiritualistai išsaukia mirusiųjų dvasias pasikalbėjimui, nuėjo pas spiritualistą ir paprašė išsaukti jos mirusiojo vyro dvasią. Spiritualistas tatau padarė.

— Brangus Jonai, ar tu patenkintas dabartiniu būviu? — paklausė našliukė.

— Esu labai patenkintas, — atsakė dvasia.

— Esi labiau patenkintas, negu buvai ant žemės gyven-damas? — vėl klausė moteris.

— Taip, dar labiau.

— Pasakyk man, Joneli, kaip išrodo dangus.

— Nežinau, nes aš ne danguje.

gali visai išmesti už tvoros. Bet nors ir baimindamasi užrūstinti savo „vyresnįjį brolių“ klerikalus, „Keleivis“ nebegalėjo iškęsti nepadaręs jiems sekamų priekaištų:

„Keleivio“ bendradarbis J. Baltrus aprašo vieno lietuviško klebono pamokslą savo parapijonams, kad jie padėtų atvykti į Ameriką „tikta katalikams“ ir kad joku būdu neduotų darbo ir buto pažymėjimų „bedieviams“.

Kad tai būtų vienas toks atsitikimas, jį galima būtų nulyti. Bet tokių storziavusių, žandariškų „artimo meilės“ kunigų yra daug. Yra tekę net girdėti, kaip vienas, trintinių stovyklas lankęs kunigis, stovame BALF pranešime, siūlė gelbėti „tikta katalikus“. Tuo tarpu tremtyje yra kunigų, kurie taip karštai myli savo artimus, kad jie žada „bedievių“ net į Lietuvą nebeleisti, jei tremtiniai kada nors galės ten grįžti...

Jei tokie storziaviški kunigai turėtų valdžią, taip vadinamiems „bedieviams“ tikrai būtų rieta. Laimė, jų galia yra paržėta ir dar geriau būtų, kad žmonės tokius kunigus visai pasmerktų, kaip inkvizicijos laikų ludną palikimą. (K. rugs. 15 d.)

Kaip „Keleivis“, taip ir jo „bendradarbis“ ir pirmiaus žinojo, kad klerikalai dar tebeprisilaiko „inkvizicijos ludnų palikimų“. Bet eidami „ant kampo“ pas klerikalus menševikai tokių priekaištų nedarė. Bijoj, kad klerikalai būtų ir be jų taip jau „pasekmingai vadavę“ Lietuvą.

Menševikai yra tokis padaras, kuris matydamas progą pasipelninti ir su kipšu susidėtų. — Vilnius.

J. M. KLASTAITIS

# Iš Škotijos Lietuvių Gyvenimo

(1914-1948)

(Tęsia)

## Stalioraičio Arestavimas

Jonas Stalioraitis-Daugirdas jaunoje dienoje buvo atvažiavęs iš Lietuvos į Škotiją. Kiek laiko pabuėjęs Škotijoje, išvažiavo į Jungtines Valstijas. Dirbo įvairius darbus, ypatingai Socialistų Sąjungoje, ir kartu save mokslinisi. Daug rašinėjo į laikraščius. Paskui buvo antruoju Kovos redaktorium.

Parašiau laišką į Kovos redakciją ir prašiau jų, jeigu atsirastų gabus žmogus, numanantis apie redagavimą, kad atvažiuotų į Škotiją dirbti prie Rankpelnio. Draugas Daugirdas taip ir padarė. 1919 metų pabaigoj pribuvo į Rankpelnio spaustuve. Įėjęs klausia redaktoriaus. Manau, vėl koks pašnipinėti atėjo. Toks storas, kepturė užsimaukęs ant akių, purvinas. Sakau, ko reikia. Duoda man ranką ir pasisako, kas per vienas. Labai nudžiugau ir pasakiau, kad rytoj užimsi mano vietą ir redaguosi Rankpelnį. Saku, norėčiau dar pašieiti, bet kad draugas būtinais reikalauji, galėsiu užimti.

Surandu butą pas Geležinius. Ten jis ir gyveno iki deportavimo.

Drauga Daugirdą areštavo 1921 metų vasarą. Nuteisė 4 mė. kalėjimo, o po tam deportavimui, už nelegalų įvažiavimą ir nesiregistravimą. Tuo įvykiu keli mano draugai man drėbė į akis, kad aš "išdaviau" Daugirdą, ir būk norėjęs vėl užimti redaktoriaus vietą, apie kurią visi nesvajojau. Tokias nesąmones pirmiausia paleido J. Venskus, o kiti, A. Bauraitis, B. Šiugžda, manė man "kaili" išperti už Daugirdo "išdavimą". Gi Daugirdo sesutė Skinkuvienė pasakojo, kad ji būtų nušovus mane, jeigu ji būtų turėjusi revolvėrį. Komitetas laikė slapstus susirinkimus, ieškojo visokių priekabių prie manęs. Ir kas iš to išėjo? Laikui bėgant patys vienas kitą išdavė. A. Naujalis truputį buvo paėmęs ant drąsos, mane sutikęs ant gatvės klausia: "Pašakyk, Jurgi, kas iš tikrųjų draugą Daugirdą išdavė?" Atsiskiau, klausk to, kas išdavė, bet ne manęs. Jūs juk geriau žinote. "Jie sako, kad tu taip padarei," tęsia jis. Klausiu, kas yra jie. Sakau, tu gerai žinai, kad Daugirdas mano kviečiamas atvažiavo prie Rankpelnio dirbti ir kalbi tokias baurias kalbas. Jis sako, ne aš, o Venskus taip sako. Pasakiau, lokit, jeigu jums liežuvį neskaidu, tik duokit man ra-

mybę.

Draugo Daugirdo sesutė Skinkuvienė taip pat atsiprašė manęs, kad nepykičiau ant jos, nes ji buvus blogai informuota apie mane. Žinoma, aš neturėjau jokio pikto. Man Skirkutis sakė, kad policijos viršininkas jo klausęs kas jis per vienas. Jis atsakęs, kad Rankpelnio redaktorius, Daugirdas. Gali būti, kad policijos viršininkas parėjęs pažūrėjo į registracijos knygas ir nesurado jo pavardės. Tada areštavo. Už tai ir negalima kaltinti kitus.

Rankpelnis vėl liko be redaktoriaus. Centro Komitetas prašo P. Stankevičių. Jis verčiamas apsiimti ir tris dienas padirbės atsiskakė. Vėl Centro Komitetas kimba į mane. Pareinu iš anglies kasyklos ir randu Rankpelnio administratorių A. Naujelij, kuris tuojaus sako: Petras atsiskakė dirbti prie Rankpelnio. Nežinau nei ką daryti. Atėik pavalgės pažūrėti. Sakau, jūs vyrai apšmeižėt mane ir vėl kviečiat į redakciją. Gėda, vyrai, taip kalbėti.

Pavalgės nuėmuo pažūrėti. Verčiamas Centro Komiteto, apsimu dirbti iki išlyginsiu savo skolą Rankpelniui, kurios turėjau 29 svarų ir 15 šilingų. Redaktoriaus alga buvo 3 svarai ir 10 šilingų. Aš už 11 savaitių gavau 1 svarą ir 15 šilingų, o kiti liko už skola. Savo darbą anglies kasykloj dirbu, o parėjęs prie Rankpelnio. Poilsio mažai, saulės mažai matau. Kenčiu ir dirbu du darbus.

Taip išdirbau 11 savaitių prie Rankpelnio kol Rankpelnis buvo parduotas Britanijos Komunistų Partijai. Buvo pranešta, kad už išplatinus Rankpelnio egzempliorius sūstų Vilniai ir Laisvei. Amerikos agentai buvo skolingi Rankpelniui apie 300 svarų. Ar jie išpildė mūsų prašymą — nežinau.

Pareinu iš darbo vakare ir užėnu į spaustuve. Ir kaip nustebau. Viskas suversta, kalnas knygų ant grindų. Sakau į Naujelij, tai čia tikrų bepročių darbas! Tiek čia kruopštaus darbo dėta ir viskas nuėjo niekais. Mašinas iškraustė, o knygas paliko be jokios tvarkos. Žiūrint į tokį darbą darėsi nesmagu ir pikta. Užkeičęs išėjau namo.

Taip ir užsibaigė Rankpelnio gyvenimas 1921 metų pabaigoj. Tas pat atsitiko ir su Lietuvos Komunistų Sąjunga ir Lietuvių Moterų Draugija. Abiejose organizacijose narių buvo mažai, o užlaikyti skaityklas buvo brangu. Nariai buvo pasenę, be entuzi-

azmo. Taip ir prisiėjo viską likvikuoti. Žinoma, jeigu nebūtų buvę Britanijoje po pirmo karo tokio krizio ir tokių didelių streikų, bei 5,000,000 bedarbių, dar veikiausiai būtų gyvavusios ir tos lietuvių progresyves organizacijos. Nekurie nariai stojo į BKP, kiti paliko bėpatyvius. Tas pat ir su moterimis: vienos paliko bėpatyvės, kitos nuėjo dievuoli garbinti, paliko davatkomis. Už tai mus, Lietuvos ūkininkų ir dvarų bernų ir tarnaičių nebuvo galima perdaug ir kaltinti. Mes nuo mažo piemenėlio iki žilo plauko neturėjome progos nei ABC išmokti per sunkius darbus. Kita, mūsų tėvai sakydavo: Vaikai, poteruiaukit, dievą ir bažnyčią atminti, visuomet kunigų klausykite, tai ir dievas jumis apsaugos nuo piktos dvasios.

Bet tie Lietuvos ūkininkų ir dvarų bernai ir tarnaitės, atvažiavę Škotijon, pamatė visai kitą gyvenimą. Čionai dievas ir poteriai nieko nepada. Reikia sunkiai dirbti, kad galėtum šeimą ir save išmaitinti. Reikia mokytis, kad pažinti, iš kur kyla darbininko skriaudos. Reikia suprasti, kodėl kunigai stengiasi palaikyti žmones religiniai surištus, nors jie patys neina Kristaus keliais. Juk Kristus vaikščiojo basas, mokindamas žmones, o jie gyvena didžiausiam perkielium, kaip ponai, važinėja automobiliais ir turtus krauna.

Rodos 1929 metais parašiau straipsnį į Laisvę apie milžiniškas demonstracijas už pašalpos pakėlimą. Tose demonstracijose dalyvavo daugelis ir lietuvių parapijonų. Bellshill yra mažas miestukas, o vienoj demonstracijoj dalyvavo 7,500 žmonių. Vadovavo komunistai. Policija buvo sutraukta iš apylinkinių miestelių. Muštinys nebuvo dėl geros demonstrantų disciplinos ir tvarkos. Bedarbiai laimėjo du šilingus pašalpos daugiau. Tai matote, kas davė darbininkams laimėjimą — darbininkų vienybė.

## Lietuvių Darbininkų Draugija

Lietuvių Darbininkų Draugija susitvėrė pabaigoj 1931 metų ant parkų. Jos tvėrėjai buvo Jurgis Petruša, A. Reberneris (abu jau mirę), A. Sakalauskas, A. Miliauskas, J. Mekšraitis, K. Višniauskas, M. Banevičius, P. Leščika, Vladas Abraitis ir J. Samuolis. Abraitis ir Samuolis pasitraukė iš Draugijos.

Tie draugai, kurie sutvėrė Massend Lietuvių Darbininkų Draugija, buvo veik visi

laisvesnių pažūrų parapijonai. Jie nesutiko su šv. Juozapo Sąjunga, kuriai daugiausiai vadovavo "dūsių" ganytojas. Jie susirado sveatinę ir pradėjo savistoviai veikti, rengti šokus, šeimyniškus vakarus ir t.t., kad užsimokėti savininkui rendą. Susirinko knygų ir turėjo mažą knygynėlį.

Draugijos įstatymai rodo, kad į Lietuvių Darbininkų Draugiją gali įstoti kiekvienas doras lietuvis, katalikas, socialistas, demokratas ar komunistas. Į Draugiją, pagal įstatymus, negali įstoti vagys, darbininkų skriaudėjai, užmušėjai, plėšikai ir Darbininkų Draugijos šmeižikai.

Po metų į šią Draugiją įstojo geras būrelis progresyvių lietuvių. Atsirado ir didesnis veikimas. Įstojo mano ilgametis draugas Jonas Vasylius, K. Priodotas, P. Mikalauskas ir kiti. Nepoilsam ir mena kvietė prisirašyti prie Lietuvos Darbininkų Draugijos. Taip ir prisirašiau.

Nekuriems parapijonams nepatikto, kad daug laisyvų pažūrų lietuvių rašosi. Per posėdį inešu, kad užsirašyčiau Lietuvos žinias. Atn eš u Laisvę ir Vilnj pasiskaityti. Vidriuskių tėvukas atneša Keleivį. Aš arba K. Višniauskas skaptom, o kiti klauso. Taip ir leisdavome liuoslaikius. Buvo ir susikirtimų. Kurie neišlaikydavo kritikos viename ar kitame klausime, tie rezignuodavo iš draugijos, o jų vieton įstodavo nauji.

Jonas Vasylius, galima sakyti, tai Lietuvos Draugijos tėvas. Geras draugijos darbuotojas ir tykus žmogus. Jis draugijos ir buvo visuomet renkamam išdininu. Kad būtų tokių vyrų daug, būtų labai gerai. Jis tikrai užsigrūdinęs darbininkų sūnus ir nesvyruojantis pirmievis.

(Bus daugiau)

## Peronistų Vajus Prieš Ameriką

**BUENOS AIRES.** — Per dvi dienas čia tęsėsi demonstracijos prieš Jungtines Amerikos Valstijas, pasekoje pranešimo, kad buvęs Amerikos atstovybės oficialas J. Griffits ir kiti suokalbiau nužudyti Argentinos prezidentą Peroną.

Griffits dabar gyvena Uruguayjau.

Sarišy su suokalbiu surestuota 17 asmenų.

Kalbėdamas susirinkusiai miniai prezidentinio namo aikštėje, Peronas smarkė Amerikos laikraščių korespondentus ir savo politinius oponentus.

Prezidento šalininkai šturmuo opozicinio laikraščio "La Prensa" rūmus ir mėginu surengt demonstraciją prie Amerikos atstovybės.

## Saugokit Sveikatą

**Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius**  
530 Summer Ave.,  
Newark, N. J.

Piridoksinas (pyridoxine) arba vitaminas B6 — nebloga priemonė nuo galvosūkio. Kam dažnai sukasi galva, kvaitulys užėidinėja, šitas vitaminas neretai palengvina tą nesmagumą, veikiausiai savo gera įtaka kraujagyslėms ir kraujotakai. Tas vitaminas padeda palaikyti kraujagyslių toną.

**Rentgeno (X) spinduliai ir radiumas** dažnai vartojami medicinoje — vėžiams, navikams naikinti, tuloms odos ligoms, kraujo ir tulų organų ligoms atitaityti. Bet, tas ligas begydant, nuo ty galinųjų, naikinančių spindulių nukentčia ir visas organizmas. Valgyt nesinori, vėmi verčia, silpna visam, nervai kankina, nesinori miego, nors ir nuolat pailsęs. Čia irgi gerai daro vitaminas B6 — piridoksinas.

**Sifilio ligai gydyti geriausiai** tinka penicilinas ir podraug koks arseniko ir bismuto preparatas. Ankstyvą sifilį gali gerai išgydyti ir vien penicilinas, leidžiant giliai ir raumenis su adata tam tyčia "tiršto", ilgiau palaikant sifilio penicilino su aliejum ir vašku (penicilin in oil and wax) kas diena, didelėmis dozėmis, per kokias 8 dienas.

**Nesveikos kepenys** — jeiku nūdėjimas greičiau atsigriebia ant griežtos, apribotos dietos: daugiau proteinų (pieno, sūrio, kiaušinių, mėsos, žuvų, javinių grūdų, grikių, žirnių, pupų, lęšių, riešutų), vidutiniškai krakmolų ir visai mažai taukų, aliejų ir riebalų. Be to, reikia ir visokių vitaminų, dar ir bravoro mielų (brewers yeast) ir nevalyto kepenų ekstrakto.

**Vitaminų stoka žmogaus organizme** yra labai ženklingas reiškinys visokių nerviškių apsilipimų atsiradime. Neuropsichijatrija — nervų ir protilgių medicinos sritis teigia, jog visi vitaminai turi savo išvaros, bet visų daugiausiai tas sudėtingasai vitaminas B — su visomis savo šakomis ir iškelėmis — vitamino B mišinys arba kompleksas. Ypač tam tikros šito išsiakojusio vitamino dalys, kaip vitaminas B1 (thiamin), nikotinė rūkštis (niamin) ir vitaminas B6 (pyridoxine), ypatingai veikia smegenų ir nervų medžiagų apykaitą (metabolism). Tie patys gludžiausieji audiniai — nervai visuo-

# Ruoškimės Liaudies Balso Didžiajai Darbymetei

Jau septynioliki metai Liaudies Balsas skleidžia darbininkiška apšvietą ir višaip padeda lietuviams jų kultūrinėje veikloje. Jis savo garbingus uždavinius galėjo ir gali atlikti todėl, kad jis tarnauja darbo žmonėms, o jie gausiai remia jį.

Pastaraisiais metais nepaprastai viskam brangstant, žymiai padidėjo ir Liaudies Balso išlaidos. Liaudies Balso rėmėjai jį tą atkreipė dėmesį ir didindami savo aukas neleido, kad laikraštis dėl to nukentėtų. Tą liudija pavienių rėmėjų aukos ir organizuotų lietuvių surošti piktikai. Taipgi daug prisidėjo prie Liaudies Balso atsispyrimo prieš kylančias kainas, tai padidėjęs skaitytųjų skaičius.

Bet atsivėlįdami j dabartinę Liaudies Balso padėtį, ir kad užtikrinti jo išleidimą

met reikalauja gerai balansuoto maisto, su dideliu visų vitaminų kaupu. Kitaip — nervai ir protas išsina iš savo normaliųjų vėžių.

**Blogybinis gūžys** (piktasai, nuodingasai gūžys — toxic goitre, hyperthyroidism) yra labai žalingas skydinės liaukos navikas. Kartais jį tenka pašalinti operacijos keliu, bet rezultatai esti netikri. Tai todėl, kad operacija organizmui neatpildo tūlių pamatinių trūkumų. Juos tegalima atpildyti su atitinkama pilna, gamtine, nedarkyta dieta ir dargi visų vitaminų gausa. Ypač vitaminas A, didelėmis dozėmis vartojamas mėnesių mėnesiais, padeda atgal atsodinti ir sutramdyti išbėgusių gūžių. Magiškos vitamino A dozės, po 200-400 tūkstančių vienetų, daug reiškia šiai ligai lengvinti ir net visai išgydyti.

sekantiems metams, tai kaip kitais metais, taip ir šiemet Liaudies Balsas skelbia vaju gavimui 100 naujų skaitytųjų, atnaurijimui senų ir sukelimui \$1,500 aukomis bei parengimais dėl laikraščio paramos.

Vajus prasidės spalio (Oktobris) 15 d. ir tęsis ligi gruodžio (December) 15 d. 1948 m.

Mes kreipiamės į visus Liaudies Balso skaitytuos, lietuvių pažangias organizacijas ir bendrai į visus laikraščio simpatikus, prašydami nuostis ir stoti vajuos darban.

Šiais metais vajuos darbu dirva daug platesnė. Apie keturiais tūkstančiais padidėjo Kanados lietuvių skaičius. Daug Kanados lietuvių gali užrašyti Liaudies Balso savo giminėms ar draugams j Tarybų Lietuvai ir kitas šalis. Tai didelis darbas ir va-reikalauja daug jėgų, kad visi Kanados ir Jungtinių Valstijų lietuviai darbo žmonės būtų pakviesti tapti Liaudies Balso skaitytojais ir paremti laikraščių aukomis.

Siomis dienomis vajuos reikalui bus išsiuntineta keli šimtai laišku. Tie draugai ir draugės, kuriuos dėl vienoikių ar kitokių priežasčių laišakai nepasiekė, tai labai prasome mums pranešti, o mes tuojau pasiūsiame Jums vajuos darbu reikalingos medžiagos.

Vajuos darbo rezultatai bus skelbiami Liaudies Balse. Naujos ir atnaujintos prenumeratos bus skelbiamos punktai. Už naują metinę prenumeratą bus žymima vajiinko kreditan 18 punktu, už pusmetinę 9 punktais; už atnaujinimą metinę 6 punktai, o už pusmetinę — 3.

Vajiinkams gavusi em s daugiausia punktu bus duo-

dama penkios piniginės dovanos: pirma: — \$25.00; antra — \$20.00; trečia — \$15.00; ketvirta — \$10.00; penkta — \$5.00. Kaip daugiausia pasidarbavusieji vajiinkai prumeratų gavime bei atnaujiniame, taip ir daugiausia aukų surinkusieji bus perstatyti Liaudies Balso skaitytojams kaipo laikraščio budavotojai patalpintan laikraštyje jų paveiks-lus.

Draugai ir draugės, maža laiko liko ligi vajuos pradžios. Prisiruošimas darby-metei jau negalima atidėlioti. Tie draugai, kuriems besiu-rošiant stoti į vajiinkų eiles pavyktų gauti naujų ar atnaujintų skaitytųjų, tai prašome nieko nelaukiant prisijusti, jie bus priskaityti prie vajuos darbo rezultatu.

Tad į darbą, draugai ir

## Isigykite Angliškai-Lietuvišką ŽODYNĄ

Siomis dienomis Liaudie-Balsas gavo kelioliką Angliškai-Lietuviškų Žodynų. Norintieji isigyti tą žodyną, tuojau siųskite užsakymus.

Žodynas nedidelio formato (4 x 6), 400 puslapių, kie-tais audeko apdarais. Kaina su persiuntimu \$3.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokesį. Užsakymus siųskite Liaudies Balso adresu.

draugės!  
Už Liaudies Balso Admi-nistraciją

K. Killikevičius

## Gimsta Geresnis Pasaulis

Norman Nerenberg  
Narys Canadian Beaver Brigade, Kuri Lankosi Europoj

BUDAPESTAS. — Palikę Čekoslovakiją, daugelis iš mūsų vykome kaip Kanados delegacija į Tarptautinę Darbo Jaunimo Konferenciją Varšuvoje. Kai tik išėjome iš gelžkelio stoties (kur mus sutiko didelis būrys linksmo lenkų jaunimo), tuoj metėsi mums į akis griuvėsiai į visas puses. Matėsi krivuos griuvėsių, kur pirmiau buvo dideli pastatai, nuogos sienos, kaminai, kurie kaip pirštai rodė j dangų. Toks tai buvo mūsų pirmas reginys Varšuvoje.

Pabuvę kiek Varšuvoje, mes pastebėjome, kad sunaikinimas nėra visas, faktiniai, ne pats svarbiausias dalykas. Svarbesniu dalyku yra atsistatymas. Varšuvos tempas yra suderintas su statyba. Kur tik tu eini, visur matai brigadas jaunų žmonių, dainuojančių beeanant užstaiyti karo žaidžų. Kaip veikiantysis Kanados ministeris Lenkijoje ponas Kirkwood pasakojo mums, "Varšuvos peizažas keičiasi bežiurint".

Bėgyje konferencijos, mes susiradome daug draugų. Mes susipažinome su didvyriškais delegatais iš demokratinės Graikijos, Italijos, Sovietų Sąjungos, su jaunu kovotoju iš Viet Nam, kuris ėjo pėsčias per džungles

ištisą mėnesį, kad dalyvauti konferencijoje.

Konferencija buvo tikra dirbtuvė, kurioje darbo jaunimas diskusavo ir planavo bendrą programą gynimui savo interesų. Paskui mes važinėjome po Varšuvą ir aplankėme getą. Įgijome jaudinantį patyrimą. Sritis, kur pirmiau gyveno 400,000 žydų, dabar visai tuščia, viskas sulyginta su žeme.

### Sename Gete

Čia buvo įrodymas Nazių sužvėrėjimo ir pavyzdys, kas atsitiks, jeigu įsiute Wall Stryto milijonieriai praves savo planus. Centre, kur buvo Getas, pastatytas puikus paminklas atminčiai narsiųjų žydų, kurie kritai laike sukilimų prieš nacius, nors žinojo, kad jiems išeities nėra. Rodydami savo draugiškumą Lenkijos žmonėms, daugelis mūsų delegatų dirbo prie Varšuvos griuvėsių valymo.

### Kelionė po Lenkiją

Varšuvos gatvės buvo išdekoruotos plakatais ir gėlėmis išreiškimiui pagarbos delegatams. Kur tik mes va-

žiavome, visur žmonės kalbėjo su pasididžiavimu apie savo ateikimus atstatyme savo šalies prezidento Bieruto valdžios vadovybėje.

Po konferencijos specialus traukinys vežiojo delegatus po Lenkiją ištisas keturias dienas. Aš manau, kad aš negalėsiu užmiršti pirmo ryto įspidžių. Mes įvažiavome į Krakuvą anksti, apie 7 valandą ryto, ir užmiegotomis akimis išvydome tūkstančius žmonių, laukiančių mūsų su vėliavomis, plakatais, gėlėmis ir orkestrais.

Mes manėm, kad jau viską matėm, bet tą vakarą, kuomet mes pribuvome į Bytumą, priėmimas buvo dar didesnis. Gatvės buvo užkimmotos žmonėmis su žiburiais rankose. Tūkstančiai mainieirių atvyko iš artimųjų miestelių pasveikinimui tarptautinių darbo jaunimo delegacijų. Ir kaip jie priėmė mus!

### Vengrijos svečiai

Laike konferencijos mūsų brigada buvo pakviesta praleisti kurį laiką Vengrijoj kaip MINSZ (Vengrijos Liaudies Jaunimo Sąjunga) svečiai. Mes užkvietimą priėmėm ir nuo rugpjūčio 19 dienos esame Vengrijoj. Čia mūsų patyrimai tokie patys, kaip ir Čekoslovakijoje ir Lenkijoje. Nežiūrint didelio sunaikinimo karo metu ir 25 metų fašizmo viešpatavimo šalyje, šalis atsikvėlia labai greitai ir nuolatlos artėja prie socializmo.

### Talkos Žinia

Budapestas yra puikus miestas. Jis stovi prie Dunojaus (jis yra purvinas, o ne mėlynas), kurs skiria miestą j dvi dalis, Buda ir Pesta. Aplink kalnai, o vienas iš jų yra paverstas paminklu Raudonajai Armijai už išlaisvinimą Vengrijos.

Apie 10 dienų atgal mūsų brigada atsikėlė į jaunimo kempne netoli Austrijos rubežiaus, prie Tata miestelio. Čia pirmiau buvo kunigaikščio Esterhazo buveinė. Jis buvo turtingiausias žmogus Vengrijoj. Ši vieta dabar simbolizuoja pasikeitimą Vengrijoj. Kur pirmiau buvo spriespaudos režimo širdis ir saujelės didžiųjų žaidimų vieta, dabar yra kempė darlegatams. (Pabaiga ant 12 puslp.)

LIETUVISKAS VIESBUTIS

# Roosevelt Hotel

655 Main St., Winnipeg, Man.

Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas, Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynei, Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

Lietuviška Valgykla

## Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas  
Telefonas: 46917

### Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

AFSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMEJ!

STOKITE!

### Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas virš \$21,000.00

Turi 11 Kuopų Kanadoje

Pašalposms Išmokėta Virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 | Savaitę

Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00

Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 | Mėnesi.

Dėl Informacijų Kreipkitės:

J. Kevėta, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

# Vilijos Choro Žinutės

MONTREAL. — Viskas buvo tyku Vilijos choro fronte vasaros laiku. Bet tik taip atrode iki to laiko, kol choro valdyba suėjo apdiskusuoti ateinančio sezono veikimą.

Pirmiausia pasilgom sekretoriaus J. Naujokaicio, kuris per didelius karščius išgaravo iš Montrealo ir apstogijo Toronte apsigyventi. Liko didelė spraga Vilijos chore ir visam Montrealo lietuvių meno judėjime. Per ilgus ir ilgus metus Juozas buvo nepavduojamas asmuo mūsų scenoje ir geras ir nuosirdus visų asmeninis draugas. Mes pasilgsim tavęs, Juozai, o tau viso gero naujo "svetimoj" padangėj.

Jam išvykus mūsų darbdarbiai ir gyvai finansų sekretoriai Janet Jarmolinskaitė teks eiti abiejų sekretorių pareigos iki šių metų galo. Vilijiečiai, tai jos darbas tiepuikūs pranešimai apie choro pamokų pradžia.

Pasigedom ir Nelės Kieļaitės posėdyje, turbūt kad ji tuo laiku buvo atostogose, ir tikimės visi, kad iki pirmos choro pamokos ji galės pasi-

ruoši ir aktyviai dalyvauti chore ir savo šakoj, Vilijos choro Dramos grupėj.

J. Juraitytė, siksteto ir duetų vedėja, ir Lillian Kleižiūtė, šokių vedėja, matyti pasilsėje ir su geru poros sezonų patyrimu turi daug planų tiek jauniems, tiek suaugusiems choristams.

Jų ūpas posėdyje buvo tikrai gaivinantis.

Smagiausia ir linksmiausia buvo, tai kai mes linkėjome laimės ir visko ko tik ji troško mūsų vice-pirmininkei Aldonai Tamošiūnaitei. Mes pažįstam B. Alenską ir jų susižadavimas buvo smagi žinia. Tikimės, kad Aldona ir toliau dirbs chore ir jai padės Bill'as.

Pr. Suplevičius, kurio širdis yra per maža sudėti jauns mus chorui, yra pavyzdis ir kitiem suaugusiems Montrealo lietuviams. Kai kada pagalvojus sunku pasakyti, ar gali būti du atskiri dalykai — tai Pr. Suplevičius ir muzika su daina. Jis vėl pasiruošęs tęsti darbą Vilijos chore.

Pirmininkas B. Petronis vėl gyvai pradėjo vesti kitus metus šią puikią valdybą ir tikisi, kad ir kiti Vilijos choro nariai smagiai praleidę atostogas, stos vėl į darbą ir duos Montrealo lietuviams vėl keletą puikių popiečių koncertais.

Laukiam dabar pirmo susiėjimo su visais kitais choristais ir pažiūrėsim, ką jie veikė ir kaip jie jaučiasi po vasaros mėnesių.

Choro pamokos prasidės 30 d. rugsėjo (September) 8 v.v., Vytauto Klubo svetainėje. Ir tą pačią dieną kaip visuomet ketvirtadieniai.

Planai yra išdirbti dėl koncerto ir operetės, todėl valdyba kviečia ne tik visus choristus, bet ir kitus įdomaujančius daina, muzika, jaunus ir suaugusius, ateiti į choro pamokas ir padėti tą įgyvendinti. Pernai metų sezonas buvo puikus, kaip jis bus puikus ir šiais metais.

Kalbant apie pereitą sezoną, negalima pamiršti didžiausią įvykį, tai Toronto Bangos choro koncertą Montreale.

Dar ir šiandien montrealiečiai kalba apie trijų dienų bangą, užliejusią Montreala, apie puikų Bangos choro dainavimą, vyrų ir moterų grupes. Atskirą jaunų vyrų ensambli, vadovaujamą jauno M. Cabinet — kompozitoriaus. Puikias solistes H. Degutienę ir R. Strazevičiūtę. Visų montrealiečių pamylieti jaunieji šokikai M. Balsytė ir Laurusevičius, šokių grupė ir moterų duetas ir B. Daugėla su akordijanu ir visi choristai ir jų valdyba.

Mes ir dabar tebekalbam apie savo svečius ir tikimės, kad torontiečiai, atsizvelgdami į kai kuriuos nevisai tikslumus, jaustųsi, kad visada jie turi kitus namus ir savo publiką Montreale.

Kitas dalykas, tai kad Vilijos choras tik vien savo jėgom atliko viską. Tai pirmą kartą, kad bile choras užsibrėžė tokį darbą, suorganizavo ir atliko. Patyrimą įgytą choristai galės pavartoti šiame sezone, o torontiečiams didelis aciū.

\* Su tokiom mintimi ir pasiryžimu Vilijos choras pradeda naują sezoną. Jam linkime didelio pasisekimo, o montrealiečiai turi chorui padėti.

J. Klevas

# Sako, Amerika Daro iš Vakarinės Vokietijos Įnagį Pasauliui Užkariauti

PARYZIUS. — Amerikos valstybės sekretorius Marshallas, kalbėdamas Juntinių Tautų seime, užsipuldinėjo Sovietų Sąjungą ir jos kaimynus, neminėdamas jų vardų. Marshallas, sakė, kad

tuos kraštus, girdi, valdąs "policinės vastybės teroras". Bet jis gynė monarcho-fašistinę valdybą.

Į Marshallo kalbą atsiepie Lenkijos užsienio reikalų ministras Zygmuntas Modzelewski. Jisai smerkė amerikonus ir anglus už Vokietijos skaldymą ir atskiros valstybės steigimą vakarinėje Vokietijoje — Bizoniijoje. O kas liečia Marshallo planą, tai Modzelewski pareiškė:

— Marshallo planas pamatiniai siekia paversti vakarinę Vokietiją Amerikos įrankiu pasauliui užkariauti; taipgi naudot vakarinę Vokietiją kaip reakcijos tvirtovę Wall Stryto naudai. Kas liečia vadinamą Marshallo plano pagalbą vakarinės Europos kraštams, tas planas, žadėdamas jiems gerovę, jau puldo tų kraštų ūkį ir pramonę.

Baliaus, kuris įvyks spalio mėn. 30 d., Vytauto Klubo svetainėje.

Kiekvienais metais pirmutinis parengimas būna geras, todėl Ch. Juška, T. Smitas ir A. Botyrienė jau padarė puikius planus dėl šio parengimo.

Daug dalykų susiriša su šiuo baliu. Pirmiausia, tai pirmutinis Draugijos parengimas pradedant 21-mus metus. Antra, vedamasis vaju garbės pažadais dėl sukėlimo sumos pinigų išgyjimui nuosavybės vieno mėnesio vaju gavimui naujų narių į Draugiją.

Pasižymėkit tą šeštadienį savo kalendoriuose ir dalyvaukite visi. Kiek šis korespondentas žino, tai bus tikrai puikus balius.

Julius K.

BAGDADAS. — Teismo nuosprendžiu čia paktaras Ibrahim Ades, turtingas žydas. Jį nuteisė mirtin už teikimą paramos Izraelio valstybei.

**Tel. LA. 4441**  
**Dr. H. Rosenfeld'as**  
 Oficialus MLSPDP ir DLKVNPD Gydytojas  
 Kalba Lietuviškai  
 Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus  
**4539 PARK AVE.**  
 Montreal, Que.

**Tel: Ofiso CH. 5020** Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.  
 Namų — AM 9324 Ir sulig susitarimo

## Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.  
(Ant Frontenac Kampo)

**Tel: BEhairs 2200.** Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak.  
 Ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

## Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Durti savo ligoninė, egzaminuotų ir gydanų įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klube ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.

**4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.**

## Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligu ir Akušeirijos

**5537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL**

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

## Ruošiamės Prie Metinio Baliaus

MONTREAL. — Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Draugijos Parengimų Komisija jau pradėjo darbus, dėl prisiruošimo prie Metinio

## Veltui Plumbing KATALOGAS

Negilių Šulinių Pompos

Galima tuojau gauti:  
 Recess baths, baths on legs, basins, closets, sink and drinboards, etc.  
 Oil Burners, visokių rūšių.

Main Plumbig and Heating Supply Co.,  
 1059 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

## Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokių elektrinių reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

**816 Jean Talon, W. Montreal**

## WINDSOR

### Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.



Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:  
 A. Keršys, P. Petulis, P. Keršulis, A. Greibus

**1205 Church Ave. Tremore 6679**  
 VERDUN, QUE.



# Naujienos iš Vancouverio

## Sudarytas Rajono Komitetas

Lietuvių Literatūros Draugijos IV rojono ribose buvo praveisti rinkimai į rajono komitetą. Balsavimuose dalyvavo Cadomin, Coleman, Lethbridge ir Vancouver kuopos.

Rugsėjo 18 dieną pas draugus Staniškis įvyko pirmas komiteto posėdis. Nedalyvavo vien draugas A. Kulikauskas, nes iš miško negalėjo laiku grįžti.

Rajono valdybon išrinkti sekanti draugai: Wm. Valiukas, pirmininku; Gen. Gurbkšnis, išdin.; ir A. Grinkus, sekretorium.

Kontrolės komisijon: P. Staniškis, A. Kulikauskas ir J. Narusevičius.

Ketvirto rajono komitetas dėkoja Lietuvių Literatūros Draugijos nariams už išreikštą pasitikėjimą ir pasižadą dirbti, kad supažindinus visus šiose srityse gyvenančius lietuvius su mus liečiančiomis ekonominėmis ir socialinėmis problemomis, ir padėti jų gvidenime.

Mes prašome visus LLD narius dirbti gavimui naujų skaitytojų mūsų spaudai, naujų narių mūsų draugijai.

Mes ypatingai raginame lietuvius, kurie gyvena Edmontone, Calgaryje ir New Westminsteryje, atsteigti ten gyvenusias kuopas ar kurti naujas. Mes pažįstame daugelį iš jūsų, draugai, ir žinome, kad jūs tą darbą galite atlikti.

Jau matosi ekonominio krizio požymiai, kuris savo nepateisinama, negailestinga našta užguls ne vien darbo žmones, o ir vidurinę klasę. Net ir be krizio jau daugelis gyvena labai vargingai. Pavyzdžiui, vien B.C. provincijoje virš 22,000 senelių mėgina pragyventi iš gaunamos pensijos po \$40.00 į mėnesį, kuomet net labdaringos įstaigos pripažįsta, kad pragyvenimas kainuoja daugiau.

Brangūs draugai. Nelaikime, kad krizis, karas ar senatvė mus priverstų — organizuokimės dabar.

Ketvirto Rajono kontroleriai ir valdyba:

- P. Staniškis
- A. Kulikauskas
- J. Narusevičius
- Gen. Gurbkšnis
- Wm. Valiukas
- A. Rinkus

## IŠGELBETI PENKI ORLAIVININKAI

OTTAWA. — Penki orlaivnininkai, kurie buvo priversti nusileisti toli šiaurėje, Saskatchewan provincijoje, kelyje iš Churchill į The Pas, po aštuonių dienų džunglėse buvo atrasti ir išgelbėti.



Grafas Folke Bernadotte, Jungtinių Tautų taikytojas Palestinos žydų ir arabų, kurį nušovė Jeruzalėje žydų teroristai. Izraelijos valdžia imasi griežtų priemonių tiems teroristams suvaldyti. Paskyrtė nemažą sumą pinigų tiems, kurie išduos grafo žuridikus.

## Pasikėsinimas ant New Yorko Komunistų Vado

NEW YORK. — Trys asmenys užpuolė New Yorko valstijos Komunistų Partijos pirmininką Robertą Thompsoną, jam prisartinant prienamų. Jam smogta aštriu įrankiu dešinin šonam. Jis smarkiai sumuštas. Užpuolikai buvo jį nusitempę į tamsią gatvelę.

Komunistų Partijos vadovybė išleido pareiškimą, kuriame sakoma, kad šis užpuolimas esąs politinių priešų ataka.

"Daily Worker'io" redak-

torius John Gates sako, kad tai nebuvo užpuolimas apipilimo tikslais, nes Thompsonas neapilėstas. Tai buvo politinė ataka.

NANKING. — Kinijos valdžia prisipažino prie didelio pralaimėjimo.

Komunistų vadovauja m liaudies armija užėmė Santungo provincijos sostinę Tsinaną. Mūšiai už tą svarbų strateginį centrą tęsėsi per kelis mėnesius.

Telefonas: YOrk 0122

## VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work  
Saltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinų cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis



## ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE., MONTREAL  
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: Wl. 1331; Vakaraais ir Sekmadieniais TR. 2611

Tel.: PL. 1871

Room 405, 132 James St. W.  
Montreal 1, Que.

## Albertas J. Norkeliunas

(General Insurance)

Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudose šakose. Pildau valdiškas blankas, affidavitus ir tt. Valandos: trešiad. ir penkt. tarp 9.30 — 12.30 A.M.; antrad. ir ketvirtad. tarp 1.30 — 4.00 P.M.

VYKSTANT Į EUROPA  
GERIAUSI JUMS PATARNAVIĄ SUTEIKS



9 Dorchester St. West,  
Montreal, Que., Canada  
Tel.: LAncester 8789

Rezervuokit savo kelionei vietas iš anksto. Parūpiname visus kelionės popierius. Parūpiname affidavitus dėl imigracijos, pasportus, vizas, sutvarkom maršrutus.  
Persiunčiam į visas pasaulio dalis plinigus, parūpinam perkalbėtojus, vertėjus, parduodam namus, išrenkam nuoma, parduodam visokią apraudą, laivų tiketus.

J. E. JISA ir ALEX. McKAY  
SAVININKAI  
(Kalba ir Lietuviškai)

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

## Eddy Adomaičio Garažas WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas  
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

## Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ  
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai  
Mes esame proferių ekspertai

## REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmdieniais ir vakaraais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

## Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

## VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Paimeame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:



Savininkai:

J. Matula'tis, G. Kriaučiūnas ir A. Majauskas  
Tel. TR. 1135 — Telefona Atsako Lietuviškai  
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL



# Henry A. Wallace Apie Raudonąjį Siundymą

(Ištraukos iš Jo Kalbos UE Konvencijoj, New Yorke)

Kaip gera būti tarp draugų, atsistojus kalbėti į UE vyrų ir moteris. Praėjusią savaitę, būdamas Pietuose, buvau truputį susirūpinęs savo geru draugu, Fitz, čionai. (Albert Fitzgerald yra United Electrical darbininkų unijos prezidentas.) Škaičiau spaudoj, kad grupė kongresmanų bandė užsikarti ant jo ir sukurstė prieš jį supuvusių kiaušinių mėtytojus. Nors tie kiaušiniai buvo žodiniai, mes vistiek rūpinomės Fitzu, užkliptu Vašingtone nedraugiškų kongresmanų. Aš žinojau, kad Fitz suplieks juos paprastu savo humoru ir kovinga dvasia.

Bet mėtymas kiaušiniiais yra pavojingas dalykas. Jis plečiasi kaip liga. Mes nežinome, kas bus sugriebtas gauginėj isterijoj. Niekas nežino, kas sekancia auka bus.

Taip, jūsų unija ir mes Progresyvių Partijoj buvome abiejį puolami praėjusią savaitę — ir mus puolė tos pačios reakcinės jėgos. Jus puolė už tai, kad jūs kovojot už savo narių reikalus ir laisvų darbininkų teises, kaip kad jūs kovojot už jas su drąsa ir pasiryžimu iš pat pradžių. Mus puolė už reikalavimą teisių negrams balsuoti ir gyventi pilnais šališiais piliečiais.

Atrodo, kad mes esame blogesnė padėtyje. Reakcija truputį laimėjo, o mes truputį pralaimėjome.

Bet, giliau pagalvojus, mes

esame geresnė padėtyje. Nes mes, sukūrę Progresyvių Partiją, nusikalėme ginklą sulaikymui reakcijos.

Ilgai dešimtmečiai, kurių laiku darbininkai neturėjo politinių namų, jau praėjo.

Aš manau, kad mes įrodėme savo vertę šioj naujoj partijoj. Mes ne vien kalbame ir laukiame pasekmių rinkimų dieną.

Štai keletas pavyzdžių: Algu pakėlimai — teisės balsuoti Pietuose — kova prieš UMT ir draftą — sumušimas Mundto-Nixono biliaus — derybos dėl sulaikymo šalto karo.

Aš kalbėjau visais šiais klausimais. Progresyvių Partija kovojo šiais reikalais kartu su unijomis, negrų organizacijomis ir bažnyčiomis.

Amerikos darbininkai yra skeptikai kas liečia kalbas. Bet jie gerbia šios rūšies veikimą. Jie sprendžia mes pagal mūsų darbus. Štai kodėl žmonės veržiasi prie Progresyvių Partijos. Duikratai, demokratai bet diksikratai neturėjo unijutų maršutojų.

Darbininkai ir darbininkės atėjo už tai, kad galų gale ši partija yra jų partija, kaip ir negrų, partija visų rasijų ir tautybių, fermerių ir mažų biznierių — partija, kuri vienodai atsiņeša į visus žmones, kadangi ji yra visų žmonių partija. Darbininkai buvo tenai už tai, kad Pro-

gresyvių Partija yra natūrali paseka jų ilgos kovos už nepriklūgą politinį judėjimą — kadangi darbininkai nebegalėjo, toliau atidėlioti sutvėrimą šios partijos.

Nes jau tuo metu, kada Ruzveltas buvo laidojamas, generolai, admiralai, industrijos kapitonai ir jų leitenantai sugūžėjo į Baltąjį Namą ir pradėjo naikinti jo 12 metų darbą.

O 1945 ir 1946 metais darbininkai patyrė su dideliu kartumu, su kokiais žmonėmis jie turi reikalą Baltajame Name.

Bet net tuo metu, kada darbininkai kovojo prieš pirmą didžiųjų korporacijų jėgų parodymą atsiskaitant duoti darbininkams žmonišką atlyginimą pirmais pokariniais mėnesiais, žmogus, kuris įsikraustė į Baltąjį Namą ant Ruzvelto žmoniškų algų ir darbininkų teisių platformos, jau reikalavo iš Kongreso įstatymų prieš streikus ir "atvėsinimo periodo."

Paskui, gegužės mėnesį, 1946 metais, su negirdėtu įniršimu, tas pats žmogus, kuris užėmė Ruzvelto vietą, pareikalavo iš Kongreso indžionkšino ir autoriteto draftuoti streikičius ir ginkluotas jėgas.

Nejaugi darbininkų vadai neatsimena to, ką prezidentas parodė 1946 metais? Nejaugi jie užmiršta, kad Trumanas — o ne Taftas — 1947 metais pareikalavo iš Kongreso įstatymo prieš streikus — ir nutiesė kelią Tafto-Hartley Aktui?

Ir tuo metu, kada jis nuginklavo unijas su valdžios jėga, ta pati valdžia pasida-

vė didžiosiom korporacijoms kainų klausimu. . .

Trumanas ir tie, kurie palaiko jį, visą bėdą verčia ant kongreso. Bet jie negali užmiršti, kad Trumanas ir Kongresas griežė aukštesnio pelno duetą ant korporacijų kasos mašinelių. . .

Tokia pat apgavystė civilinių teisių klausimu. Už gražių civilinių teisių raporto žodžių yra \$25,000,900 ištikimybės valymų ir gestapinis šalinimas vyrų ir moterų iš industrinių įmonių ir valdžios darbų. Įsakymus panaikinti diskriminaciją ginkluotose jėgose panaikina komandieriai ir demokratų ir republikonų pasisa k y m a i prieš tai. . .

Gražūs žodžiai, bet negražus veikimas yra taisyklė ir kainų klausime.

Nežiūrint aiškaus išdavystės rekordo, yra darbininkų vadų, kurie išstoja su parama Trumanui. Jie yra tie patys žmonės, kurie savaitę prieš Demokratų konvenciją desperatiškai ieškojo kito kandidato Trumano vieton po visus Amerikos kampus. Dabar Trumanas tapo modernišku Linkolnu, ir tik per tris mėnesius.

Bet ar kas nors tikrai pasikeitė? Ar monopolijų pelnas sustojo augęs? Ar tikrosios algos sustojo puolu-

sios? Ar kitaip vykdomas Tafto-Hartley įstatymas? Ar Trumanas pašalino bent vieną finansierių arba generalą iš kabineto?

Aišku, kad ne. Tad kodėl tie darbininkų vadai užšoko ant Trumano vežimo?

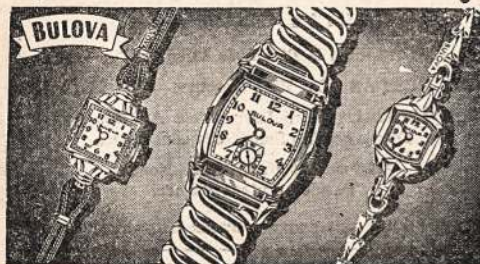
Aš manau už tai, kad jie tebesilaiko užgerinimo politikos — kuri laikė darbininkų judėjimą be politinės įtakos per daugelį dekadų. . .

Šie protrumaniniai darbininkų vadai žino, kad jie negali sukelti darbininkų entuziazmą už savo prezidentinį kandidatą. Tokiu būdu, jie kalba apie išrinkimą kongresmanų. Jie kaltina, kad mūsų Progresyvių Partija mašina prağą išrinkti liberališkus kandidatus.

Tai didelė melagystė, ir lengviausiai atmušama pasižiūrėjus į rekordą. Tas parodo, kad Progresyvių Partija duoda paramą kur tik galima kiekvienam tikrai pažangiam kandidatui į valdvietes.

Aš peržiūrėjau CIO atžymėjimų kortą sarišyje su Kongresu. Iš 56 kandidatų, kuriuos CIO skaito 200 nuosimčių ar daugiau liberalais, yra labai mažai, kuriems mes priešinamės.

Taip, tie darbininkų vadai, kurie remia Trumaną, duoda viešą — nors nedrąsą — paramą dvipartinei užsieniei politikai. Bet tas, kurs remia Trumaną užsienio politikoj, remia tokią politiką, kuri sugrūstų darbininkų, kuri sugrūstų darbininkų (Pabaiga ant 12 pusl.)



**BULOVA**  
 CATHERINE 17 jewels \$3750  
 CADET 15 jewels \$3750  
 GODDESS OF TIME 17 jewels \$3750

**Mason Credit Jewellers**  
 520 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

**FUR COATS**

CONEY  
 PERSIAN \$ 99.00  
 SEAL  
 MOUTON

**RELIABLE FUR CO.**  
 568 Queen St. W., Toronto  
 WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

**J. LUNSKY**

AKIŲ SPECIALISTAS  
 Egzamnuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pereiną nervotumas ir galvos skandėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto  
 Telefonas: RA. 3924

**PRINCESS FASHION FURS**

Designers and Creator of fine FUR GARMENTS

Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed

MODERN COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES  
 566 Queen W. 750 Yonge  
 AD. 8884 RA. 8971

**Frank Bochulis**  
 Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrine prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prienamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

**272 1-2 Queen St. W., Toronto**

**Stinson's Jewellery**

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prienama. Darbas garantuotas Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

**Harry R. Ranks Company**  
 Laidotuvių Direktoriai

Aukščiausias Patarnavimas — Prienama Kaina — Patarnavimas 24 Valandas

455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

# Pranešimai

## Courtland, Ont.

### Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 6-tos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks spalio 3 dieną, sekmadienį, 2 valandą po pietų, pas P. Peskarskį, ant farmos.

Visus narius ir nares kviečiame atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti, taipgi narines duokles užsimokėti.

Valdyba

## Toronto, Ont.

### Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 3 dieną, sekmadienį, 2 valandą po pietų, 160 Claremont St.

Pratau visus narius dalyvauti. Taipgi patikrinti duoklių knyguotes, kad nebūtumėt suspenduoti.

S. Karvelis  
Kuop. Raštininkas

## Susilaukė Sūnaus

TORONTO. — Šiomis die-

nomis Janė ir Jonas Kundrotai susilaukė gražaus ir sveiko sūnelio.

Motina ir tėvas džiaugiasi sulaukę taip brangios "garnio dovanos".

Rep.

## Susiziedavo

TORONTO. — Adelė Mills susiziedavo su Jurgiu Račkausku, buvusiu torontiečiu, o dabar windsoriečiu. Sužieduotuvės įvyko rugsėjo 25. Vestuvės bus ateinantį pavasarį.

Adelė malonaus būdo mergina, priklauso prie choro.

Linkiu sukurti laimingą šeimyninį židinį.

Rep.

## GIMSTA NAUJAS PASAULIS

(Atkelta nuo 7 pusl.)

bo jaunimui. Brigada leidžia laiką čia labai linksmai. Daug sporto ir kultūrinio užsiėmimo šale prirengimo raporto apie mūsų patyrimus.

Mes patyrėm daug apie žmones, o ypatingai apie jaunus žmones Europoje. Mes tikimės, kad mes parvešime namo taikos žinią, taikos žinią jauniems žmonėms Kanadoje.

# Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia Moterų Pajū Balių

Sekmadienį, Spalio (October) 3

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Moterys ir merginos prašomos atsinešti pajū ir keikšų, o vyrai — ateiti ir pasivaikinti.

Bus skanios kavos užsigėrimui

Po balius seks žaidimai

Pradžia 5 valandą po piet

Parengimų Komisija

## Henry A. Wallace apie Raudonąjį Siūndymą

(Atkelta nuo 11 pusl.)

kus į darbo frontą, vadovaujama ne ponų Murray ar Green, o didžiojo biznio guleiterių, amerikoniškų Robert Ley'sų.

Nes niekur kitur antdarbinikiška abiejų senų partijų politika nepasirodo taip aiškiai, kaip užsieninė politiko, kurią jos palaiko.

Kas liko iš laisvų unių Graikijoje po to, kai pusė bilijono dolerių amerikiečių takų mokėtojų pinigų buvo išleista palaikymui monarchijos, užkartos britų ginklais?

Kas liko iš laisvų unių Kuomintango Kinijoje po to, kai buvo išleista penki bilijonai dolerių amerikiečių

takų mokėtojų pinigų, kad išgelbėti korupcijos suestą feodalistinę Čiangkaišką e k o valdžią?

Kur tik dviartinė užsieninė politika buvo veikliausia, tenai amatų unijos buvo tarp pirmųjų aukų.

Ir tas yra logiška. Kadangi užsieninė politika taikoma tam, kad pakelti pasaulinę pelnagrobystę tų pačių trustų, kurie pelnosi Amerikos žmonių iškaščiais namie.

Namie, ta politika vadinama Tafto-Hartley vardu, o užsienyje — ji vadinama Trumano ir Maršalo vardu. Aš prašau tuos darbininkų vadus, kurie dažo mane rau-

donai, pasižiūrėti atgal keletą metų. Aš prašau CIO vadus atminti, kaip jie buvo vadinami Sovietų agentais už organizavimą neorganizuotų darbininkų Amerikoje. Aš prašau juos atminti, kaip Neamerikoniškas Komitetas raudonų šepėčių tepė juos, kai jie organizavosi, kad išrinkti Ruzveltą 1944 metais.

Aš prašau Amerikos darbininkus, nežiūrint kokiomis unijoms jie priklauso, pasimokinti iš karėios raudono siūndymo istorijos. Atverkit puslapius iki 1880 metų, kuomet Darbininkų Vyčiai ir Amerikos Darbo Federacija vadovavo kovai už aštuonių valandų darbo dieną. Samdytojai sutriuškino šią kovą su šauksmu anarchistai, raudonieji, su provokacinėmis bombomis. Septyni vyrai buvo pakarti Čikagoj. Bet pilną kainą už tą pralaimėjimą užmokėjo dešimtys milijonų darbininkų. Nes per keturius dešimtmečius Amerikos darbininkai buvo pasmerkti 12 ir 10 valandų darbo dienai ir atviroms šapoms.

Siandien vartojamas žodis komunistas vietoj anarchisto — o padėta bomba yra atominė bomba. Bet metodas yra tas pats ir tikslas tas pats.

Jie šaukia apie komunistinį pavojų tam, kad izoliuoti ir padalinti unijistus. Bet ju tikslas yra pavergti darbo žmogų, nežiūrint jo idėjos.

OTTAWA. — Septynios provincijos duoda apeliaciją prieš pakėlimą pervežimo gelžkėliais kainos.

## Toronto Lietuvių Organizacijų Švietimo Komisija Rengia

Sezono Atidarymo

# BALIŲ

Penktadienį, Spalio (October) 1

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Bus užkandžių ir šiltų ir šaltų gėrimų. Taipgi bus galima pasišokti prie smagios muzikos

Kviečiame dalyvauti ir pasilinksmiti

Pradžia 7 valandą vakaro

Šviet. Komisija

## Padėkos Žodis

TORONTO. — Rugsėjo 9 d. staigi mirtis išskyrė iš mūsų tarpo mano gyvenimo draugą ir šeimos tėvą Joną Siriūną. Netekimas šeimos tėvo yra skaudus smūgis mūsų šeimai. Ypatingai buvo liūdnos ir skaudžios valandos, kada jis skyrėsi iš mūsų tarpo. Širdingiausiai ačiū draugams ir draugėms, kurie išgirdė apie mūsų nelaimę net iš Sudburio, Montrealo ir kitų vietų atvyko išreikšti mums užuojautą ir pagerbti velionį. Taipgi gilus ačiū draugam torontiečiam, kurie skaitlingai dalyvavo laidotuvsė ir suteikė mums taip reikšmingą užuojautą ir pagarbą mūsų mylimam šeimoms tėvui.

E. Siriūnienė,  
Sūnus ir Duktė

## ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6134

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rūšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados

Telefonuokit Mums, Kada Norėsit Pasidėti Futras Vasarai



A. GARBENIS  
Fotografas

## Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime. Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

## LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO

## GROTELL ELECTRIC

Gamintojai  
FLOURESCENT LIGHTING  
FIXTURES

INDUSTRIAL, COMMERCIAL &  
RESIDENTIAL FIXTURES  
Mes Darome Fixtures Pagal  
Jūsų Pareikalavimą

DEALERS IN ELECTRIC  
& RADIO APPLIANCES

214 Ossington Ave.

MELrose 6788 — Toronto

## M. W. Kellermann ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto  
Ofiso telef. WA. 5900  
Rezidenc. — MO. 1232

